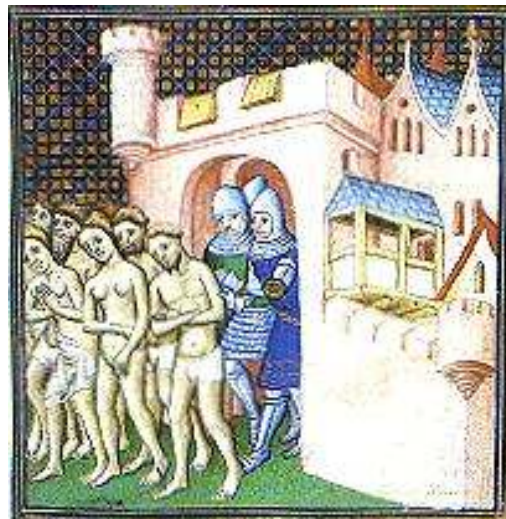

CATHARII

Prezentare facuta de

F. Bogdan-Mihail PAUN, KTJ

CATHARII

Catharismul a fost o mișcare religioasă dualistă, cu elemente creștine și gnostice, care a apărut în Languedoc în secolul al XI-lea și a înflorit în secolul al XII-lea. A fost condamnată de Biserica Romano-Catolică a acelor vremuri fie ca sectă creștină eretică fie, uneori, ca religie necreștină. Doctrina fundamentală care putea face catharismul să fie privit ca erezie era înțelegerea doctrinei 'învierii' ca 'renastere', în contrast cu doctrina creștină a ridicării efective, fizice, din mormant. Aceasta mișcare religioasă a fost răspândită în mare parte din Europa Occidentală, însă punctul focal a fost în Languedoc și zona învecinată – Occitania – care constituie în prezent sudul Franței.

Cel mai probabil, denumirea de "cathar" vine din grecescul καθαρῶν, "purii". Una dintre primele utilizări documentate ale acestui termen este a lui Eckbert von Schönau, care scria în 1181 (în latină) despre ereticii din Colonia (Köln): *Hos nostra germania catharos appellat* ("În Germania, acestor oameni le spunem cathari").

Catharii mai erau cunoscuți și ca "albigenzi". Acest nume își are originea la sfârșitul secolului al XII-lea și a fost folosit de cronicarul Geoffroy du Breuil din Vigeois, în 1181. Se refera la localitatea Albi (vechea Albige), aflată la nord-est de Toulouse. Denumirea induce în eroare (deși Albi a fost unul dintre primele câteva focare ale catharismului): mișcarea nu avea un centru oficial anume și se știe că s-a dezvoltat în zone care se află în prezent în Italia, Germania, Spania, nordul Franței, precum și în Languedoc.

Origini

Credințele catharilor își au originea în Europa de Est, răspândirea realizându-se prin intermediul rutelor comerciale. Albigenzii mai erau denumiți și "bulgari" (Bougres), aceștia pastrand o asocieră cu bogumilii din Tracia. Doctrinile prezintă numeroase similitudini cu cele ale bogumililor și paulicienilor timpurii. Mare parte din ceea ce știm în prezent despre cathari vine de la oponentii acestora, deoarece scrierile catharilor au fost distruse din cauza pericolului doctrinar pe care îl reprezentau din perspectiva teologiei creștine. Există câteva texte ale catharilor care au fost pastrate de adversarii lor (*Rituel Cathare de Lyon, Nouveau Testament en Provençal*) care ne arată doar o fragmentă din ceea ce erau catharii, lasând multe întrebări fără răspuns. Un document mai mare care s-a pastrat, "Cartea celor două principii", dezvoltă principiile teologiei dualiste din perspectiva unora dintre catharii albigenzi.

Catharii, în general, formau o grupare anti-sacerdotală opusă Bisericii Catolice și protestau în permanentă împotriva corupției și indolenței din rândul clerului romano-catolic. Bineînțeles că aceasta este poziția pe care a adoptat-o Biserica Catolică special pentru a reduce pericolul doctrinar reprezentat de cathari. Inițiatii catharilor, numiți perfecti de către Biserica Catolică și cunoscuți între ei însșiși, precum și printre discipoli și conlocuitori ca "bons hommes" și "bonnes femmes" sau "bons chrétiens" (în traducere directă "oameni buni" sau "buni creștini"), nu erau mulți; marea masă a credincioșilor (credentes) nu erau inițiați în doctrinele mai tainice și nu erau obligați să adopte viața ascetică practică de cei inițiați. Înainte de a muri, erau botezați întru Sfântul Duh – ceremonie prin care credincioșii erau transformați în "perfecti" sau "inițiați". Această ceremonie sau convenența, este cunoscută sub numele de consolamentum și a fost declarată erereză de către Biserica Catolică.

Primii cathari care se știe că existau în Occitania au apărut în Limousin între 1012 și 1020. Cățiva dintre ei au fost descoperiți și executați la Toulouse în 1022. Sinodurile de la Charroux (Viena) (1028) și Toulouse (1056) au condamnat secta, care se tot dezvoltă. În anul 1100, în districtele Agenais și Toulousain au fost chemați predicatori care să combată doctrina catharilor. Însă catharii au câștigat teren în sud datorită protecției oferite de William, Duce de Aquitania, de Contii de Toulouse și de o mare parte a nobilimii din zona. De asemenea, se știe că o serie de preoți catolici au adoptat credințele cathare. Oamenii erau impresionați de acei bons hommes și bonnes femmes și de predicile anti-sacerdotale ale lui Peter de Bruys și Henry de Lausanne în Périgord. Un punct de referință în "istoria instituțională" a catharilor a reprezentat-o Consiliul din 1167, ținut la Saint-Félix-Lauragais, la care au participat multe personalități locale, precum și papa bogumil Nicetas, episcopul cathar din Franta (de nord) și un conducător al catharilor din Lombardia.

Ilustrația copertei: Cathari goniti din Carcassonne în 1209.

CATHARII

Una dintre disputele încă nerezolvate dintre istorici este dacă au reprezentat sau nu catharii o continuare a liniilor istorice ale marcionismului, gnosticismului și manicheismului.

Credințe

Conditia umana

Catharii susțineau că în oameni există o scântie de lumină divină. Aceasta lumină, sau spirit, s-a trezit captivă într-un plan corupt – identificat cu lumea materială. Aceasta era caracteristica distinctivă a gnosticismului clasic, a manicheismului și a teologiei bogumililor. Acest concept al condiției umane din cadrul catharismului s-a datorat cel mai probabil influențelor istorice directe sau indirecte ale acestor mișcări gnostice mai vechi (și uneori violent reprimată). Conform credinței catharilor, lumea a fost creată de o divinitate mai maruntă, asemănătoare figurii Demiurgului din miturile gnostice clasice. Aceasta forta creatoare nu era "Dumnezeul adevărat", deși pretindea că este "singurul și unicul Dumnezeu". Catharii identificau această divinitate mai maruntă, Demiurgul, cu Satan (majoritatea formelor de gnosticism clasic nu au făcut această legătură explicită între Demiurg și Satan). În esență, catharii credeau că Dumnezeul romano-catolicilor era un impostor, iar Biserica să era o oroadă coruptă insuflată de slăbiciunile planului material. Astfel, spiritul — esența vitală a umanității — era prizonier într-un plan fizic viciat, creat de un uzurpator și condus de creaturile corupte ale acestuia.

Escatologie

Scopul escatologiei catharilor era eliberarea din dimensiunea limitată și coruptă identificată cu existența materială. Calea către eliberare necesită întâi o "trezire", o constientizare a corupției intrinsece a "realității consensuale" medievale, cu tot cu structurile sale ecleziastice, dogmatice și sociale. Odată constientizată crunta realitate existențială a ființei umane ("temnita" materială), calea către eliberarea spirituală devenea evidentă: trebuiau rupte lanțurile inrobitoare ale materiei. Acesta era un proces gradual, dus la îndeplinire în diferită măsură de fiecare individ în parte. Catharii, se pare, recunosteau potențialul reîncarnării. Cei care nu puteau obține eliberarea în această viață urmau să se reîntoarcă mai târziu ca să-și continue eforturile. Așadar, trebuie să se înțeleagă că reîncarnarea nu era ceva necesar sau dezirabil, ci doar un rezultat al faptului că nu toți oamenii se pot elibera într-o singură viață din lanțurile materiei care îi ține captivi.

Consolamentum

Societatea catharilor era împărțită în două mari categorii: Perfecti (perfectii) și Credentes (credincioșii). Perfectii reprezentau nucleul mișcării, deși numărul efectiv de perfecti din societatea cathara era întotdeauna relativ redus, ridicându-se poate la cel mult câteva mii la un moment dat. Indiferent câți erau, aceștia reprezentau inima viei a tradiției cathare, "adeverata Biserică Crestină" (în orice discuție privind dogmele credinței cathare trebuie să ținem seama de faptul că cerința absolută de așeza extrema se referea doar la perfecti.)

O persoană intra în comunitatea perfectilor printr-un ritual numit consolamentum, care era atât sacramental cât și sacerdotal: sacramental pentru că oferea izbăvire și eliberare din această lume și sacerdotal pentru că cei care trecuseră prin acest ritual îndeplineau oarecum funcția de clerici ai catharilor – deși această mișcare respingea în mod explicit ideea de preotimie. Consolamentum reprezenta atât botezarea întru Sfântul Duh, cât și regenerarea, izbăvirea și hirotonisirea prin botez, toate la un loc. După ce primeau consolamentum, noii perfecti își predau averile lumesti comunității, se îmbrăcau într-o roba neagră simplă cu cordon de sfoară și își asumau o viață dedicată urmării exemplului lui Iisus Cristos și apostolilor săi – o viață deseori peripatetică de puritate, rugăciune, predici și activități caritabile. Mai presus de toate, perfectii se dedicau ajutorii altora să găsească drumul care ducea dintr-un tinut întunecat condus de un stăpan întunecat către tărâmul de lumină considerat atât sursă primară cât și sfârșitul ultim al umanității.

În timp ce perfectii trăiau vieți ascetice, simple, frugale și pure, credincioșii cathari nu erau obligați să adopte același stil de viață riguros. Trebuiau însă să se abțină de la consuma carne și produse lactate, de la omoruri și jurăminte. Mai presus de toate, catharismul era o religie populară și numărul celor care se considerau "credincioși" către sfârșitul

CATHARI

secolului al XII-lea cuprindea o mare parte a locuitorilor din Languedoc, printre care multe familii de nobili și curtenii acestora. Deseori, aceste persoane se casatoreau, mancau carne și duceau vieți relativ normale în societatea medievală - spre deosebire de perfecti, pe care îi venerau ca modele de urmat. Deși nu erau capabili să îmbrățișeze imediat o viață de puritate desăvârșită, credincioșii se gândeau că va veni o vreme când aceasta va fi propria lor chemare și cale. Multi credincioși primeau în cele din urmă consolamentum-ul pe măsura ce se apropia momentul morții - îmbrățișând ritualul eliberării într-un moment în care greșelile îndatoriri de puritate pe care trebuiau să și le asume perfectii se întindeau pe o perioadă relativ redusă de timp. Este posibil că unii dintre cei care primeau consolamentum pe patul de moarte să refuze să mai manance și să mai bea apoi, pentru a-și grăbi moartea. Aceasta practică a fost denumită *endura*. Opozanții catharilor susțineau că, prin această înfometare voluntară, catharii se sinucideau pentru a scăpa din această lume. Însa, în afara momentului în care moartea era aproape, nu prea există dovezi care să susțină o generalizare a acestei practici în rândul catharilor.

Teologie

Conceptul *cathar* referitor la Iisus Cristos poate fi considerat *docetist* - din punct de vedere teologic, este similar monahismului modalist vestic și adoptionismului estic. Mai pe înțeles, majoritatea catharilor credeau că Iisus a fost o manifestare spirituală ne-limitată de materie - mai degrabă un soi de spirit divină decât un om în carne și oase. Ei considerau Evangheliile după Ioan ca fiind textul cel mai sacru și respingeau Vechiul Testament - într-adevăr, majoritatea susțineau că Dumnezeu Vechiului Testament era de fapt, conform tuturor dovezilor din text, *Davolul* sau că există un Dumnezeu superior - Dumnezeu adevărat - iar Iisus era mesagerul acestuia; pe de altă parte, mulți dintre vesticii care adoptaseră o teologie modalistă susțineau că acesta era însuși Dumnezeu adevărat. Aceste concepții sunt similare celor lui Marcion. Divinitatea din Vechiul Testament nu are nimic de a face cu Dumnezeu Iubirii din credința catharilor. Aceasta a creat lumea ca o închisoare și le impune "prizonierilor" săi să și se supună și să și îl adore. Acest fals Dumnezeu era în realitate - după cum susțineau catharii - un uzurpator orb care îi tortura și îi ucidea sub cele mai nedrepte pretexte pe cei pe care îi numea, atât de posesiv, "copiii săi" (această exegeză a Vechiului Testament nu este proprie doar catharilor, ci seamănă cu concepții ale mișcărilor gnostice timpurii și prevestește observațiile critice de mai târziu). Dogma Trinității și taina împărtășaniei au fost de asemenea respinse ca "inventii". Credința în metempsihoză, sau transmigratia sufletelor, a dus în mod logic la respingerea conceptului de purgatoriu, care oricum era o idee încă destul de nouă la începutul secolului al XIII-lea. Pentru cathari, această lume era singurul iad - dincolo de moarte nu există nimic mai rău de care să le fie teama, decât o altă vizită în această lume.

Această interpretare a teologiei cathare ne vine de la Biserica Catolică, însă pentru a-i putea înțelege pe cathari este esențial să cunoaștem disputa fundamentală dintre aceste două mișcări în ceea ce privește înțelesul "învierii". În "Massacrul de la Montsegur", catharii sunt numiți "budisti occidentali" datorită faptului că adoptaseră o doctrină de reîncarnare și non-violență. Aceasta disputa fundamentală a fost cea care a dus la exterminarea catharilor.

Relatii sociale

Bazele teologice ale credinței catharilor au dat naștere la dispoziții practice care puteau destabiliza ordinea societății medievale. De exemplu, catharii respingeau jurământul ca fiind o practică incorectă; jurământul pune omul sub dominația acestei lumi. Aceasta respingere a jurămintelor era văzută ca periculoasă într-o societate în care analfabetismul era foarte răspândit și aproape toate tranzacțiile comerciale și declararea supunerii se făceau prin jurăminte.

Contactele sexuale și reproducerea propagau înrobirea spiritului de către carne, abținerea sexuală fiind considerată dezirabilă chiar și în cadrul cuplurilor casatorite. Este posibil că credincioșii cathari să fi preferat relațiile neoficiale ("concupinajul") în locul contractului social de căsătorie. Perfectii trebuiau să fie complet celibatari, putând fi necesar ca cei care deveneau perfecti să se despartă de sot/sotie.

Catharii erau profund dezgustați deuciderea unei ființe vii, precum și de copularea nesăbuită care ducea la înrobirea în material. Ca urmare, perfectilor li se impunea să se abțină de la consumarea oricaror produse animale, cu excepția pestelui (se pare că perfectii evitau să manance orice era considerat ca fiind derivat din reproducerea sexuală, printre

CATHARII

care: branza, ouale, laptele si untul). De asemenea, si razboiul si pedeapsa cu moartea erau absolut condamnate, ceea ce reprezenta o anomalie in epoca medievala.

Aceste invataturi, atat teologice cat si practice, au cauzat condamnarea ferma a catharilor de catre autoritatile religioase ale carei ordine sociala o amenintau, la fel cum Invataturile lui Iisus asupra doctrinei 'invierii' ('renasterii') reprezentau o amenintare atat pentru saduchei cat si pentru farisei.

Reprimare

In 1147, Papa Eugen al III-lea a trimis un nuntiu papal cu misiunea de a opri dezvoltarea catharilor. Cele cateva succese izolate ale lui Bernard de Clairvaux nu au putut sa ascunda esecul misiunii sale, ceea ce demonstra clar puterea pe care secta o avea in Languedoc in acea perioada. Misiunea Cardinalului Petru de St. Chrysogonus in Toulouse si Toulousain, in 1178, si cea a lui Henry, cardinal-episcop de Albano, in 1180-1181, au obtinut doar succese trecatoare. Expeditia armata a lui Henry de Albano, care a cucerit fortareaa din Lavaur, nu a dus la stingerea miscarii.

Deciziile pe care Biserica Catolica le-a luat impotriva catharilor in aceasta perioada — in special cele ale Consiliului din Tours (1163) si ale Celui de-al treilea Consiliu de la Lateran (1179) — nu au avut un impact mai mare. In momentul in care a ajuns la putere in 1198, Papa Inocentiu al III-lea deja se hotarase sa scape definitiv de cathari. Sfantul Dominic i-a intalnit pe cathari in 1203, in calatoriile sale, si a purtat dispute cu ei, concluzionand ca numai predicatorii care demonstreaza sfintenie, umilinta si ascetism adevarat ar putea sa ii converteasca pe credinciosii cathari convinsi. Aceasta convingere a dus in cele din urma la crearea Ordinului Dominican in 1216, care trebuia sa respecte termenii faimoasei sale dojene: "Zelului trebuie sa i se raspunda cu zel, umilintei cu umilinta, falsei sfintenii cu sfintenie adevarata, predicarii de falsitati cu predicarea adevarului." In final, insa, teologii Bisericii Catolice nu au putut sa combata eficient credinta catharilor cum ca doctrina 'invierii' inseamna o doctrina a 'renasterii'. Din acest motiv, s-a ajuns la concluzia ca este necesara necesara nu numai exterminarea catharilor, ci si distrugerea scrierilor acestora.

Initial, Papa Inocentiu al III-lea a incercat sa ii converteasca in mod pasnic si a trimis o serie de nuntii papali in regiunile cathare. Acestia au trebuit sa se lupte nu numai cu catharii, cu nobilii care ii protejau pe acestia si cu oamenii care ii venerau, ci si cu episcopii din districtul respectiv, care respingeau autoritatea extraordinara cu care ii investise Papa pe trimisii sai. In 1204, Inocentiu al III-lea a suspendat autoritatea unora dintre episcopii din sudul Frantei; in 1205, a numit un nou episcop de Toulouse, un om energic, fostul trubadur Foulques. In 1206, Diego de Osma si canonicul sau, viitorul Sfant Dominic, au inceput un program de convertire in Languedoc, in cadrul caruia s-au tinut dezbateri publice intre catolici si cathari, la Verfeil, Servian, Pamiers, Montréal, precum si in alte parti. In ianuarie 1208, nuntiu papal Pierre de Castelnau a fost trimis sa se intalneasca cu cel care stapanea zona respectiva, Conte Raymond VI de Toulouse. Cunoscut pentru faptul ca excomunicara nobilii care ii protejau pe cathari, Pierre de Castelnau l-a excomunicat pe Raymond, sub acuzatia de instigare la erezie. Pierre a fost asasinat langa Abatia Saint Gilles in 1208, pe cand se intorcea la Roma; se presupune ca ucigasul a fost un cavaler aflat in serviciul Contelui Raymond. De indata ce a aflat despre aceasta crima, Papa a ordonat nuntiuilor sai sa predice o cruciada impotriva catharilor. Esuand in eforturile sale de a demonstra erorile teologiei cathare, Papa a ordonat apoi o cruciada "oficiala", numind o serie de persoane care sa conduca asaltul. Au urmat peste 40 de ani de razboi impotriva catharilor si a aliatilor lor din Languedoc (Cruciada contra albigenzilor).

Acest razboi a aruncat intreaga nobilime din nordul Frantei impotriva celei din sudul Frantei, posibil la instigarea unui decret papal in care se spunea ca toate pamanturile detinute de cathari puteau fi confiscate dupa voie. Dat fiind ca zona era plina de simpatizanti ai catharilor, a devenit in intregime o tinta pentru nobilii francezi aflati in cautare de noi pamanturi. Baronii din nordul Frantei s-au repezit in sud ca sa poarte razboiul Bisericii.

Armata cruciata s-a aflat sub comanda, atat spirituala, cat si militara, a nuntiuului papal Arnaud-Amaury, Abate de Cîteaux. In prima mare batalie a acestui razboi a fost cucerit orasul Béziers, pe iulie 1209. Se spune ca Arnaud, comandantul-abate cistercian, a fost intrebat cum se pot deosebi catharii de catolici. Replica sa, consemnata de un alt

CATHARII

cistercian, a fost: "Caedite eos. Novit enim Dominus qui sunt eius." — "Ucideti-i pe toti. Domnul va sti care sunt ai Lui". Usile bisericii Sf. Maria Magdalena au fost daramate si cei care se ascundeau acolo macelariti. Au murit 7.000 de oameni, inclusiv femei si copii. In oras, multe alte mii de oameni au fost mutilati si ucisi. Prizonierilor li s-au scos ochii, au fost tarati in urma cailor si folositi pentru exercitii de tras la tinta. Orasul a fost ras de pe fata pamantului. Arnaud, abatele-comandant, i-a scris stapanului sau, Papa: "Sanctitatea Voastra, astazi am trecut prin sabie douazeci de mii de cetateni, indiferent de clasa sociala, varsta sau sex." In acele timpuri, populatia din Béziers probabil ca nu depasea 15.000 de suflete, dar impreuna cu refugiatii din zona care au cautat adapost in spatiele zidurilor orasului, este posibil ca aceasta cifra de 20.000 sa fie reala.

Simon de Montfort a fost numit la comanda armatei cruciate dupa succesul asediului de la Carcassonne, care a urmat masacrului de la Beziers. Printre figurile proeminente care luptau impotriva cruciatilor se aflau Raymond-Roger de Trencavel, viconte de Carcassonne, si suzeranul sau feudal Peter II, regele Aragonului, care detinea fiefuri si avea si alti vasali in zona. Razboiul s-a terminat odata cu semnarea Tratatului de la Paris (1229), prin care regele Frantei deposeda casa de Toulouse de o mare parte a fiefurilor sale si pe cea de Trencavels (vicontii de Béziers si Carcassonne) de toate fiefurile pe care le detineau. Independenta printilor de Languedoc luase sfarsit. Insa in ciuda masacrarii catharilor in timpul razboiului, catharismul nu fusese eliminat.

In 1215, episcopii Bisericii Catolice s-au adunat la cel de-al patrulea Consiliu de la Lateran, sub Papa Inocentiu. Unul dintre scopurile principale ale acestui consiliu era combaterea ereziei catharilor fara a explica precis de la ce pornise acuza de erezie: o intelegere diferita a doctrinei 'invierii'.

In 1229 s-a format Inchizitia, in scopul exterminarii catharilor. Actionand in sud, la Toulouse, Albi, Carcassonne si alte localitati, pe parcursul intregului secol al XIII-lea si o mare parte a secolului al XIV-lea, Inchizitia a reusit sa elimine total aceasta miscare. Din mai 1243 si pana in martie 1244, fortareata cathara de la Montségur a fost asediata de trupele senesalului de Carcassonne si arhiepiscopului de Narbonne. La data de 16 martie 1244 a avut loc un mare masacu, cu importanta simbolica, in cadrul caruia 200 de perfecti cathari au fost aruncati intr-un rug imens aprins pe "prat des cramats" (pajistea arsilor), la poalele castelului. Mai mult, Biserica a decretat pedepse aspre impotriva tuturor laicilor care erau suspectati ca ar simpatiza cu catharii (Consiliu de la Narbonne, 1235; Bula lui Inocentiu al IV-lea, Ad exstirpanda, 1252).

Crucea cathara

Inchizitia le cerea celor care simpatizau cu catharii – eretici "la prima abatere", care se caiau – sa isi coasa o cruce galbena pe haine. Vanati de inchizitie si abandonati de nobilii din zona, albigenzii au devenit din ce in ce mai izolati unii de altii, ascunzandu-se in paduri si in munti si intalnindu-se doar pe furis. Alte insurectii au izbucnit mai tarziu, la inceputul secolului al XIV-lea, sub conducerea lui Bernard de Foix, Aimery de Narbonne si Bernard Délicieux (un calugar franciscan). Insa in acest moment inchizitia a demarat vaste anchete, sporindu-si eforturile in zona. Indicatii precise privind aceste anchete se pot gasi in registrele inchizitorilor Bernard de Caux, Jean de St Pierre, Geoffroy d'Abbis si altii. Initiatii cathari, perfectii, nu se lepadau aproape niciodata de credinta lor si erau arsi cu sutele. Credinciosii "laici" care se caiau erau pedepsiti, dar in general li se cruta viata, atata timp cat nu "recidivau". Lepadandu-se de credinta lor, erau obligati totusi sa poarte cruce galbene cusute pe hainele pe care le purtau in afara casei. Dupa zeci de ani de aspre persecutii si, poate mai important, de distrugere completa a scrierilor lor, secta era secatuita si nu mai putea gasi adepti; dupa 1330, registrele inchizitiei contin doar cateva procese impotriva catharilor. Ultimul perfect cathar care se stie ca mai exista in Languedoc, Guillaume Bélibaste, a fost executat in 1321. Alte miscari, precum waldensienii si panteistii din Fratia Spiritului Liber, supuse persecutiei in aceeasi zona, au supravietuit in zone retrase si in numar mic, pana in secolele XIV-XV. Ideile waldensiene au fost absorbite in sectele protestante timpurii, cum ar fi husitii si lollarzii. Este posibil ca acelasi lucru sa se fi intamplat si cu ideile cathare.

Sfantul Graal

Unele carti contemporane de fictiune si non-fictiune sugereaza ca protectorii Sfantului Graal din mitologia crestina ar fi putut fi catharii – in special "Sangele sacru si Sfantul Graal" (Holy Blood, Holy Grail), "Labirint" (Labyrinth), "Femeia cu vasul de alabastru" (The Woman with the Alabaster Jar) si "Vagabond".

AMIN